

Čo je a čo nie je spoločné

Nie všetko, čo manželja získajú počas spolužitia, patrí obom.

1. Čo si do vzťahu prinesiete

Veci, ktoré ste si kúpili pred manželstvom, sú výlučne vaše. Týka sa to tak hnutelných vecí, ako je napríklad auto, ako aj nehnuteľných vecí ako byt, dom či záhrada. V prípade rozvodu nemá exmanžel alebo exmanželka na tento majetok právo.

„Ak však manželja počas trvania manželstva na tento byt vynakladali peniaze z spoločného majetku, napríklad na splátky hypotéky, má druhý z manželov právo domáhať sa úhrady toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na byt,“ vysvetľuje advokát Igor Augustinič z právnickej kancelárie bpv Braun Partners.

Vynaložené týchto prostriedkov však treba pred súdom dokázať.

2. Dedičstvo a dary sa nededia

Ak jeden z manželov zdedí hnutelný či nehnuteľný majetok počas manželstva, stáva sa jeho výlučným vlastníkom. Jeho zosobášeny partner naň nemá právo.

„Ak však toto svoje dedičstvo predá, utržené peniaze budú iba jeho. V prípade, že ich dobrú investuje, výnos by bol už spoločný a v prípade rozvodu by sa delil na polovicu.“

V prípade, že manžel dedič z utržených peňazí kúpi inú nehnuteľnosť, „nebude spadať do bezpodielového spoluvlastníctva“, konštatuje Augustinič. Samozrejme, tu treba dokázať, z akých finančných prostriedkov bola daná vec nadosbudovaná.

Môže sa tiež stať, že manželja zdedia spoločne nejakú vec. „Například zosnulý rodič v závete odkáže nehnuteľnosť obom manželom. V takom prípade by ju nadobudli do spoločného vlastníctva,“ vysvetľuje Augustinič. To znamená, že by nebolo potrebné pri rozvoze vyrovnávať majetkové pomery k danej nehnuteľnosti, exmanželja by boli naďalej podielovými spoluvlastníkmi. Na dary sa vzťahuje to isté čo na dedičstvo.

Rozvody asi zjednoduší predmanželská zmluva

Komplikáciám pri finančnom vyrovnaní exmanželov mieni rezort spravodlivosti predísť

Sú situácie, pri ktorých súd môže rozhodnúť, že jeden z manželov má na spoločný majetok po rozvoze väčší nárok ako druhý.

Anna a Jonáš Hurní sú manželmi už viac ako tridsať rokov.

Pani Hurná navažuje o rozvoze, no bojí sa, že by ju finančne zruinoval. Jej manžel totiž už štyri roky nepracuje, nemá nárok na podporu v nezamestnanosti ani na dávky v hmotnej núdzi. Nárok na predčasný dôchodok získa najskôr o dva roky.

Pani Hurnú odrádza od rozvodu aj obava, že by musela svojmu exmanželovi platiť výživné.

Okrem toho sa obáva, ako by sa delil ich spoločný majetok. Manželja Hurní majú spoločný dom pri Bratislave, pani Hurná pracuje ako výskumná pracovníčka, príjem nemá veľký.

Pán Hurný tiež zdedil po rodičoch dom, ktorý už predal. Peniaze má uložené na účte.

Kto sa fláka, môže prísť o majetok

Ako to teda je? Na čo by mali manželja po rozvoze nárok? Ktoré z ich vecí sú spoločné a ktoré patria výlučne jednému z nich? Môže si exmanžel flurný nárokovať na výživné?

„Základnou zásadou pri vyrovnaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze je, že podiely oboch

„Súd môže jednému z manželov priznať nižší podiel z majetku. Ak ten nevyužíval svoje možnosti a schopnosti a neplnil si svoje povinnosti.“

Igor Augustinič, advokát

manželov sú rovnaké,“ vysvetľuje advokát Igor Augustinič z právnickej kancelárie bpv Braun Partners.

Súd však môže niektorému z manželov priznať nižší podiel z majetku, ak pri nadobúdaní a udržiavaní spoločných vecí, starostlivosti o deti a spoločnú domácnosť riadne nevyužíval svoje možnosti a schopnosti a neplnil si svoje povinnosti, dodáva Augustinič.

To znamená, že ak nepracoval iba preto, že žiadna práca nebola preňho dobrá, môže súd rozhodnúť, že z majetku dostane menej ako polovicu.

Určte si však jeden z manželov nemôže nárokovať na väčšiu časť spoločného majetku len preto, že z dôvodu lepších predpokladov (mal výnosnejšie zamestnanie) mal väčšie zásluhy na nadobudnutí spoločného majetku.

Prípravujú predmanželské zmluvy

Rozvody okrem dohody o tom, kto sa bude starať o deti, komplikuje práve delenie majetku.

Na Slovensku stále neexistuje možnosť uzatvoriť predmanželskú zmluvu. Ide o spôsob, ktorým si snúbenci určia, aký majetok ostáva vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov.

Ministerstvo spravodlivosti plánuje túto možnosť uzakončiť. „Otázka zmluvy o majetkovom spoločenstve, ktorú by bolo možné uzavrieť aj pred vznikom manželstva, je predmetom posudzovania komisie pre prípravu nového Občianskeho zákonníka,“ potvrdila hovorkyňa rezortu Jana Zlatohlávková.

Na základe doterajšieho priebehu odborných diskusií možno predpokladať, že tento inštitút s najväčšou pravdepodobnosťou bude súčasťou návrhu rekonštruovaného Občianskeho zákonníka, dodala.

Najskôr by však takáto možnosť mala byť o dva roky. Zatiaľ je u nás možné až po svadbe sa dohodnúť na rozšírení alebo zúžení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva, požiadať súd o vyňatie z takéhoto druhu vlastníctva prípadne sa dohodnúť na oddialení vznik bezpodielového spoluvlastníctva až ku dňu zániku manželstva.

Katarína Ragáčová © SME

Rozvod je ťažké obdobie, tak v živote dospelých, ako aj detí.

Dohodnúť sa dá vždy

Rozumní partneri sa dokážu dohodnúť na usporiadaní majetku aj bez možnosti uzatvoriť predmanželskú zmluvu. A to kedykoľvek počas manželstva.

Manželja môžu aj v súčasnosti predchádzať budúcným sporom o majetok.

Existuje možnosť dohodnúť sa na rozšírení či zúžení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho oddialení. Môžu tak však urobiť až po uzatvorení manželstva.

„Například nechcú, aby výnosy alebo úžitky vecí, ktorá je vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, patrili do bezpodielového spoluvlastníctva, tak sa dohodnú, že zostanú aj naďalej vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov,“ vysvetľuje advokátka Monika Šajtlavová.

Oddialenie bezpodielového spoluvlastníctva má význam napríklad vtedy, keď manželja vstupujú do manželstva ako podnikatelia s neobmedzeným ručením. Napríklad u živnostníkov.

Dohoda o rozšírení, zúžení alebo oddialení vznik bezpodielového spoluvlastníctva musí byť spísaná formou notárskej zápisnice.

Zákon podľa Šajtlavovej neumožňuje dohodnúť sa na úplnom zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo na tom, že nevznikne vôbec.

Majetok nemusí ostať spoločný ani v prípade, že jeden z manželov začne podnikáť až počas manželstva. Partner-nepodnikateľ môže požiadať súd o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva. A to z dôvodu, aby neprišli o celý majetok v prípade podnikateľského nezdaru.

Bezpodielové spoluvlastníctvo môže zaniknúť aj zo zákona, napríklad v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok niektorého z manželov alebo uloženia trestu prepadnutia majetku.

(rag)

Na potreby dieťaťa musí prispievať otec a matka.

ILUSTRACNÉ FOTO - FOTOLIA

Dieťa musia živiť obaja

Neexistuje žiadne ospravedlnenie ani dôvod na to, aby jeden z rodičov nemusel prispievať na obživu dieťaťa.

► Vedeli ste? Minimálne výživné

■ do júla 2013 je 26,64 eura za mesiac.
■ vypočíta sa ako 30 % zo sumy životného minima na nezaplatené dieťa (88,82 eura).

„Všetky zmeny – v prospech aj v neprospech – zvýšenia výživného však musia experti na súde dokázať.“

Samozrejme, aj druhý rodič môže dať návrh na súd. A to na zníženie výživného. Môže tak urobiť v prípade, ak stratí prácu alebo ak si nájde nového partnera a má s ním dieťa.

Všetky zmeny – v prospech aj v neprospech – zvýšenia výživného však musia experti na súde dokázať.

Výživné nezvykne byť pri striedavke

O zmenu výšky výživného sa dieťa môže rodič požiadať kedykoľvek a koľkokrát chce. „Neexistuje žiadna limitácia toho, ako často a kedy možno žiadať o prehodnotenie výšky výživného,“ dodáva Augustinič.

Na výživnom sa rodičia môžu dohodnúť aj bez súdu, ten im ich dohodu len potvrdí.

Ak si rodič neplní výživovaciu povinnosť, môže druhý rodič naňho počať trestné oznámenie pre prečinné zanedbanie povinnej výživy.

Ak súd priďelí dieťa do striedavej starostlivosti, zvyčajne neurčuje výživné ani pre jedného z rodičov. Môže tak urobiť v prípade, ak príjem jedného z rodičov je nepomerne malý oproti druhému rodičovi.

(rag)

Počítač je pracovný nástroj, partner naň nemá nárok

Manželja pri rozchove nemajú automaticky nárok na všetky veci, ktoré nadobudli počas spolužitia a za spoločné peniaze.

Pri vyrovnaní majetku pri rozvoze nemôže od vás partner požadovať vaše osobné veci alebo pracovné prostriedky.

A ni mu ich súd neprizná. „Plati, že sa stávajú výluč-

ným vlastníctvom toho manžela, na ktorého osobnú potrebu slúžia,“ hovorí advokátka Monika Šajtlavová z právnickej kancelárie bpv Braun Partners.

To znamená, že ak je jedo z manželov novinár či grafický dizajnér a počítač potrebuje na výkon svojho povolania, nebude ho musieť nechať partnerovi.

Rovnako v prípade, že manželkiným hoby je hra na

klaviri, nemôže od nej experter požadovať, aby ho predala a vyplatila ho. „Platí tu základná domnieška, že pokiaľ by klavír pre svoju potrebu používal len jeden z manželov, pripadol by jemu,“ hovorí Šajtlavová.

Samozrejme, do bezpodielového spoluvlastníctva nespádajú ani veci osobného charakteru, ako je suspenzor, oblečenie, zdravotnícke pomôcky či knihy.

(rag)

Aj exmanžel má nárok na výživné

Nielen na deti, ale aj na bývalého partnera v niektorých prípadoch prizná súd výživovaciu povinnosť.

Aj rozvod bezdetného páru, prípadne páru, ktorý už svoje deti vychoval, môže so sebou niesť povinnosť platiť výživné.

Nie je pre všetkých

Naše zákony totiž pamätajú aj na to, že jeden z manželov môže mať problém užiť sa sám. „Podľa zákona o rodi-

ne môže rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možnosti a majetkového pomeru,“ hovorí advokát Igor Augustinič.

Pod pojmom „nie je schopný sám sa živiť“ sa chápe napríklad nepriaznivý zdravotný stav, nedostatok pracovných príležitostí, strata kvalifikácie, materská či rodičovská dovolenka či starostlivosť o invalidné dieťa.

V prvom rade by sa mali

manželja na výživnom dohodnúť. Ak sa nedohodnú, môže exmanžel či exmanželka požiadať súd, aby bývalému partnerovi nariadil výživovaciu povinnosť.

„Pri určovaní výšky príspevku súd prihliadne aj na úspory. Okrem iného však aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi,“ dodáva Augustinič.

Nejde o prepych

Účelom príspevku je zabezpečiť bývalému manželovi

primeranú výživu, nie prepych. „A to aj v prípade, ak by to majetkové pomery druhého manžela umožňovali,“ hovorí Augustinič.

Na výživné má exmanžel podľa zákona nárok len päť rokov po rozvoze. O predĺžení môže požiadať v mimoriadnych prípadoch.

Samozrejme, manžel, ktorý je povinný platiť, môže požiadať o zrušenie príspevku hneď, ako druhému z experterov zlepší situácia, napríklad si nájde prácu alebo získa nárok na dôchodok.

(rag)

